

**Jus Canonicvm R.P. Pavli Laymanni, Soc: Jesu Theologi, Et
Olim In Alma Et Episcopali Academia Dilingana SS.
Canonum Ordinarii Professoris**

Laymann, Paul

Dilingæ, 1666

§. Cùm autem.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62559](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-62559)

S. Cùmautem.

dùm publica acta & allegata iudicavit; tunc executor, si facilè errorem ostendere non possit, rectè eam exequitur, iuxta ea quæ dixi cit. c. 2. n. 8. & tradit Suar. eit. sect. 15. n. 7. vbi id declarat in sententia excommunicationis, si executori mandetur, vt eam denuntiet, qui scit materialiter iniustam esse; latam tamen secundum allegata & probata: imò etiamsi de hoc dubitet, & executionem subterfugere non possit. Quia in causa dubia Superiori parendum est, arg. huius §. *Quia non cognitio, sed executio mandatur eidem.* Vel est formaliter iniusta, quia Iudex ex imperitia, aut dolo ita iudicavit, tum deputatus ad exequendum, si onus à se rejecere non possit, neque etiam tanquam granatus ad Superiorum facile appellare, tum exequi potest. Ratio est: *Quia veluti iure debitum est, vt postquam sententia in rem iudicatam transit, executioni mandetur.* Condemnatus autem partim sibi imputare debet, quod intratempus ipsi concessum non appellari: partim vero adhuc remedium habet, vt contra Iudicem agat ad damni illati refartionem, vti hic Gl. notat ver. sciat, in fine, Abb. num. 5. & docui cit. cap. 2. quæst. 3. num. 10. *Quia sententia Iudicis, à qua appellatum non est, non ita transit in rem iudicatam, vt naturalis obligatio tollatur, iuxta l. Julianus, 60. ff. de condic. indebiti, vbi dicitur, quod sententia judicis debitorem absoluendo, nō faciat, vt non sit debitor.*

Porrò quod Syl. monet ver. Iudex, i. in fine, Iudicem delegatum, qui ex necessitate cogitatur causam suscipere, si per imperitiā erreret in iudicando, excusatū esse, quando assessoris, seu consiliarij, qui pro idoneo haberi solet, consilium fecutus fuit; hoc non ita locum habet in delegatis Papæ, quippe quibus ratione dignitatis suę, in qua constituti sunt, incumbit, vt se idoneos reddant ad causarum sibi delegatarum cognitionem. Verum tamen est, quod delegatus, sicuti & ordinarius Iudex, quandoque excusatū, si in re dubia aliorum Doctorum, seu Consiliariorum sententiæ bona fide acquiescat.

Accidit interdum, vt partes malitiosæ procurent Iudicem ad eum diem, ad quæ citati sunt, à Rege vel Archiepiscopo euecti; docernit Innoc. si Iudici delegato talis fraus partis litigantis perspecta fuerit, eam competenter puniat, & ne commodum ex malitia sua reportet, causam alteri iudici neutri parti suspecto ad eundem diem cognoscendam, remota appellatione committat: nisi utraque litigantium pars conseruat, vt lis prorogetur.

N O T A N D V M Vn. Casus est specialis, in quo subdelegatus à delegato Papæ procedere potest, remotâ appellatione, ipso ut talem facultatem committente. Ratio afferatur: *Quia æquum non sit, vt pars vna ex propria fraude commodum ferat, cum alterius partis incommmodo.* Quæ ratio tam maximè locum habet, si etiam Iudici delegato causa commissa fuerat, remoto appellationis remedio.

CAPITVLVM XXIX.

Ex literis.

PARAPHRASIS.

Controversia de canonicatu erat inter Antonium, & Canonicos S. Iustinianæ. Eam Pontifex ad petitionem Canonorum commisit Primicerio Grandensi, & Pebano S. Sophiæ: Postea verò Antonius alias literas super eadē causā impetravit ad Archipresbyterum Paduanum. Is procedens in ea causa, in Canonicos S. Iustinianæ excommunicationem promulgari curavit, eò quod Antonium in Canonicum recipere nollent. Sed priores illi deputati Iudices mandarum Patriarchæ Grandensi, vt dictos Canonicos excommunicatos non esse declararet, & demuntiarer; eò quod literæ posteriores, in quibus de prioribus nulla mentio fiebat, subreptitiæ essent, per quas nulla Archipresbytero potestas collata sit. Cùm verò Patriarcha mandatum exequi velleret, Archi-